

Modulio turinio maketas

Klasė 11	Integruojami dalykai: medijų menas, etika, psichologija.
-----------------	--

Modulio pavadinimas (*Tarpdisciplininė/transdisciplininė tema (18 ak. val.)*)

„Būti darniai su savimi, kitais ir sociumu – misija įmanoma. Individas, grupė, bendruomenė“

Modulio rengėjas(-ai)

R. Miškinienė D. Kuprionienė

Modulio anotacija (aktualumas, reikalingumas)

Integruoto formaliojo STEAM ir kultūrinio ugdymo modulio programa 11 kl. „Būti darniai su savimi, kitais ir sociumu – misija įmanoma. Individas, grupė, bendruomenė“

Šio modulio išskirtinumas – medijų meno/ kino edukacijos bei praktinės kūrybinės veiklos integracija, skatinanti mokinius reflektuoti žmogaus santykį su savimi, grupe bei bendruomene. Individo ryšiai su grupe bei bendruomene itin svarbus žmogaus santykio su pasauliu dėmuo. Individo saviraiškos galimybės, įsiliejimas į jo interesus atitinkančias sociumo grupes keičia bendruomenės veidą bei padeda individui rasti savo vietą. Atliepti individo socialiniai emociniai poreikiai, pripažintas jo savitumas, unikalumas kuria saugios, priimančios bendruomenės būvį. Kasdien žmogus per įvairias veiklas, patirtis pažįsta save bei ieško savo santykio su jį supančia aplinka. Susidūrimas su gyvenimo situacijomis iššaukia visų šių trijų segmentų įvairias reakcijas, įtampas bei konfliktus. Ypač tai aktualu jaunam, ieškančiam ryšio su kitais grupės ar bendruomenės nariais, individui, jam pasaulis kupinas nežinomybės, neapibrėžtumo bei nerimo. Rasti savo būties santykį į dar nepatirtus reiškinius reikia atvirumo bei drąsos. Tai augina asmenybę, ugdo jos savivertę, plečia ribas, keičia nuostatas. Pasitelkdami medijų meno priemones (kino), mokiniai kurs naratyvines istorijas, atliepiančias jų emocijas patirtis. Medijų meno (šiuo atveju, kino) kūrimas yra įtraukiantis procesas, kuriame susijungia sociumo tyrimas (analitinis aspektas), medijų meno kūrimo gebėjimai (žinių aspektas) bei kūrybinė raiška. Mokiniai aktyviai dalyvaus diskusijose, atliks praktinius tyrimus, analizuos realius atvejus bei kurs kūrybinius projektus, tokius kaip dokumentiniai siužetai ar socialiniai

eksperimentai. Mokiniai ugdytis kritinį mąstymą, empatiją ir gebėjimą konstruktyviai veikti įvairiose socialinėse situacijose, o dirbdami grupėse jie ne tik nagrinės socialines sąveikas, bet ir patys patirs realias socialines situacijas, derins savo individualius poreikius su grupės tikslais, reflektuos savo vaidmenį grupėje. Tokiu būdu sukuriama sąlyga patirti grupės dinamiką iš vidaus, praktikuoti bendradarbiavimą ir sprendimų priėmimą bei ugdytis kritinį mąstymą, empatiją ir gebėjimą konstruktyviai veikti įvairiose socialinėse situacijose .

Modulio tikslas

Remiantis medijų meno, etikos, psichologijos tarpdalykine integracija, tyrinėti, analizuoti, reflektuoti individo, grupės ir bendruomenės santykį, kritiškai vertinant ryšius, įtampas bei bendrabūvio galimybes. Plėtojant mokinių kūrybines, skaitmenines, kultūrines ir socialines-emocines kompetencijas ugdyti audiovizualinio raštingumo, technologinius gebėjimus, kultūrinį tapatumą bei teorines žinias pritaikyti praktinėse veiklose sukuriant kūrybinius audiovizualinius produktus.

Integrali pasiekimų raiška pagal BUP (nurodoma tiek temų ir uždavinių, kiek apima modulis)

Uždavinys	Medijų menas	Etika	Psichologija
	Dalinis rezultatas, vedantis į galutinį BUP rezultatą	Dalinis rezultatas, vedantis į galutinį BUP rezultatą	Dalinis rezultatas, vedantis į galutinį BUP rezultatą
1.1. Analizuodami konfliktinės situacijos atveją, identifikuoja galimas individo buvimo/atsitraukimo grupėje ar	Susieja medijų meno pažinimą su asmenine patirtimi, ugdymosi poreikiais, vertybėmis, įvardydamas kultūrinį kontekstą C3.3.	Reflektuoja savo asmenybės unikalumą ir supranta bei kritiškai vertina savo kelio į dorinę brandą, jos svarbumą bei unikalumą. Reflektuoja dorinės brandos	Paaiškina bendravimo proceso dėsningumus, komunikacijos sampratą. Atpažįsta pagrindinius žodinio bendravimo požymius, nustato jo rūšis. Paaiškina

bendruomenėje priežastis, veiksniai.		kertinius principus. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis A1.4. Reflektuoja savo jausmų ir pamatinių nuotaikų svarbą savęs ir pasaulio supratimui bei jausmų įtaką vertinimui. Reflektuoja apie patiriamas emocijas bei jausmus, kurių padedamas sąmoningai formuoja savo charakterį. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis A2.4.	neverbalinio bendravimo svarbą žmonių tarpusavio supratimui, atpažįsta dažniausius neverbalinio bendravimo ženklus. Paaiškina efektyvaus bendravimo veiksniai, atpažįsta empatiją, grįžtamąjį ryšį, aktyvų klausymąsi. B1.4
1.2. E. Kairytės dokumentinio filmo „Roberta“ atvejo analizės pagrindu identifikuoja individualumo ir bendruomeniškumo ryšių daugiavariantiškumą. Pateikia argumentus kaip medijų menas gali skatinti socialinius pokyčius.	Pasitelkdamas savo patirtį, kolegų, autoritetų, kritikų nuomones argumentuotai diskutuoja ir vertina medijų meno kūrinį B3.3. Atpažįsta, apibūdina, analizuoja, nagrinėja medijų meno ir medijų kūrybos kontekstus C2.3.	Naudodamasis refleksijos klausimais, svarsto Kito kaip draugo svarbą asmens, bendruomenės. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis B1.4. Naudodamasis refleksijos klausimais, svarsto, ką reiškia Kito kaip artimojo turėjimas, taiko šį supratimą savo kasdienėje veikloje. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis B2.4. Naudodamasis refleksijos klausimais, svarsto susvetimėjimo, Svetimo problematiškumą asmeniniame ir socialiniame gyvenime. Analizuoja, kritiškai vertina	Atpažįsta ir analizuoja konfliktų vaidmenį žmonių socialinėje sąveikoje. Paaiškina konflikto sąvoką, atpažįsta konfliktų rūšis. Analizuoja konfliktų kilimo priežastis ir požymius bei paaiškina galimas jų valdymo strategijas. B3.4

		šiuolaikinį individualizmą ir jo susiformavimo kultūrinį kontekstą, suvokia individualizmo ir bendruomeniškumo dermės svarbą. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis B3.4.	
1.3. Tyrinėja, fiksuoja bei pateikia Anykščių miesto individo, grupės, bendruomenės bendrabūvio santykių pavyzdžius.	Nuosekliai, pagrįstai, tikslingai įgyvendina originalias ir brandžias kūrybines idėjas medijų meno priemonėmis D2.4.	Naudodamasis klausimais, svarsto savo ryšį su pasaulio tautomis, kultūromis, tradicijomis. Supranta savo bendruomenės, socialinį, regioninį, etninį tapatumą, atskleidžia, išreiškia šiam tapatumui būdingus unikalios bruožus ir savybes. Suvokia prioritetingas pilietines vertybes ir įsipareigojimus, kurie jungia asmenį ir bendruomenę. Analizuoja etikos filosofijos tekstus, pateikia pavyzdžių iš literatūros bei medijų. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis C3.4.	Paaiškina socialinės grupės sampratą, palygina formalios ir neformalios grupės požymius. Analizuoja bendravimo grupėje dėsningumus. Paaiškina grupės nario statuso sąvoką. Palygina lyderio, atstumtojo, izoliuotojo statuso požymius. Atpažįsta ir apibūdina grupės socialinės įtakos asmeniui būdus B2.4
	Medijų menas	Etika	Psichologija
2.1. Analizuoja, palygina skirtingose medijų meno rūšyse pateikiamus socialinius ryšius ir tam naudojamas kino kalbos priemones. Pritaiko audiovizualinio raštingumo žinias. Aptaria autorių teisių	Pasitelkdamas savo patirtį, kolegų, autoritetų, kritikų nuomones argumentuotai diskutuoja ir vertina medijų meno kūrinį B3.3. Geba atpažinti, įvardyti, paaiškinti kūrinį panaudotų medijų meno	Naudodamasis refleksijos klausimais, svarsto susvetimėjimo, Svetimo problemišumą asmeniniame ir socialiniame gyvenime. Analizuoja, kritiškai vertina šiuolaikinį individualizmą ir jo	Paaiškina psichologinio atsparumo įtampai, stresui, asmenybinėms krizėms, priklausomybėms ugdymosi būdus, išbando sau tinkamus psichologinio atsparumo ugdymosi būdus. Analizuoja

bei intelektualinės nuosavybės svarbą.	raiškos priemonių taikymo tikslingumą B1.3. Tyrinėja medijų meno technologijų specifiką, paaiškina technologijų taikymo svarbą medijų mene, gerai išmano, praktiškai taiko medijų meno technologijas kūrybiniuose bandymuose A2.3.	susiformavimo kultūrinį kontekstą, suvokia individualizmo ir bendruomeniškumo dermės svarbą. Naudodamasis refleksijos klausimais, analizuoja etikos filosofijos tekstus, pateikia pavyzdžių iš literatūros bei medijų. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis B3.4.	saviugdos įgūdžius, išbando jų tobulinimo būdus. C3.4
2.2. Grupėse sukuria pagal pasirinktą temą trumpametražio (iki 7 min) filmo apie <i>individo grupės bendruomenės ryšius</i> scenarijų ir jo realizavimo planuotę.	Savarankiškai kelia kūrybines idėjas, jas diskutuoja, planuoja, numato reikiamus resursus, randa tinkamas raiškos priemones idėjai (-joms) įgyvendinti D1.3.	Reflektuoja, kaip vertinti rizikas, kaip priimti pamatuotą riziką, tačiau vengti pavojingų (nepriimtinių) socialinių kontaktų ir veiklų, taip pat sveikatai žalingų medžiagų bei jų vartojimo įpročių, neatsargaus ir pavojingo elgesio, galinčio kelti pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis A3.4. Naudodamasis klausimais, svarsto, kodėl svarbu atsakingai plėtoti ryšius su virtualia bendruomene, laikytis etinių ir teisinių normų, saugoti savo ir kitų asmenų asmeninę informaciją. Naudodamasis refleksijos klausimais, paaiškina, kodėl svarbu gerbti socialinių tinklų ir kompiuterinių žaidimų	Paaiškina holistinę asmenybės sampratą ir raidos dėsningumus. Atpažįsta esminius temperamento ir charakterio bruožus. Paaiškina asmens savęs suvokimo dėsnius. Tyrinėja teigiamo ir neigiamo savęs vertinimo požymius. Mokydamiesi apie emocijų, motyvacijos prigimtį ir dėsningumus, paaiškina emocijų išgyvenimų svarbą žmogaus gyvenime, atpažįsta pagrindines emocijas, jų neverbalinius požymius. Pagrindžia emocijų ir jausmų įtaką bendravimui. Praktiškai susipažįsta su emocijų valdymo strategijomis. Atpažįsta asmens poreikius, interesus, lūkesčius ir

		taisykles bei etines normas, kuriant virtualias tapatybes, nesityčioti ir neapgaudinėti kitų. Analizuoja intelektinės nuosavybės apsaugos principus. (C4.2).	paiškina jų motyvuojantį poveikį. A3.4
	Medijų menas	Etika	Psichologija
3.1. Įgyvendina kūrybinį sumanymą - patiria kūrybinį procesą – sukuria filmą.	Nuosekliai, pagrįstai, tikslingai įgyvendina originalias ir brandžias kūrybines idėjas medijų meno priemonėmis D2.4.	Naudodamasis refleksijos klausimais, reflektuoja, kaip vertinti rizikas, su kuriomis pats ar kiti žmonės gali susidurti mokydami, dirbdami, keliaudami, ilsėdamiesi ar pramogaudami, kaip prisiimti pamatuotą riziką, tačiau vengti pavojingų (nepriimtinių) socialinių kontaktų ir veiklų, taip pat sveikatai žalingų medžiagų bei jų vartojimo įpročių, neatsargaus ir pavojingo elgesio, galinčio kelti pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei. Aptaria etikos filosofijos tekstus bei pavyzdžius iš literatūros bei medijų. Analizuojamą problemą sieja su šių dienų aktualijomis A3.4.	
3.2. Pristato, argumentuoja sukurtus filmus. Reflektuoja patirtį.	Reflektuoja savo, kitų medijų meno kūrėjų kūrinius, apžvelgia, apibūdina, analizuoja, pagrįstai vertina savo kūrybinius pasiekimus, atskleidžia sąsajas su plačiais		

	šiuolaikinės kultūros kontekstais D3.3.		
--	---	--	--

Lygiagrečiai pasireiškiantys kitiems dalykams būdingi pasiekimai (pagal dalyko programą BUP išskiriant konkrečią pasiekimo dalį (pabraukti ją))

Dalykas	Galimi pasiekimai pagal BUP
Istorija	Identifikuoja ir kritiškai vertina įvykių, reiškinių aktualumą, reikšmingumą, svarbą praeityje ir tai, kaip jie siejasi su šiandieniniais procesais ar problemomis. Atsižvelgdamas į tam tikros žmonių grupės gyvenimo būdą, politinę situaciją, ekonominę praktiką, santykius su aplinka, socialines vertybes ir įsitikinimus, įvertina istorijos įvykių, reiškinių tęstinumą ir jų pokyčius A2.3.
Dailė	Savarankiškai pasirenka vizualių idėjų iš įvairių šaltinių (asmeninių išgyvenimų, aplinkos vaizdinių, sudominusių menininkų kūrybos, kultūros paveldo). Atsirenka kūrybai reikalingą medžiagą ir apibūdina, kaip pasirinkta idėja gali būti perteikta įvairiais būdais. Suplanuoja idėjos įgyvendinimo etapus A1.3. Savarankiškai naudojami grafinių, spalvinių, erdvinų, audiovizualiųjų ar medijų meno raiškos priemonėmis. Kūrybiškai interpretuojamas aplinkos, meno kūrinių inspiruotas idėjas, pasirinkta stilistika perteikia jas savo kūryboje A3.3.
Ugdomos kompetencijos (pagal kompetencijų raidos aprašą):	Sąsajos su dalyku (kokius konkrečius dalinius kompetencijų pasiekimus ugdysiu?)
Kūrybiškumo Medijų meno ugdymas su kūrybiškumu visų pirma siejasi per kūrybines veiklas – medijų meno kūrinių kūrimą ir asmens audiovizualinės saviraiškos realizavimą. Medijų meno kūryba prasideda nuo nuostatų (pripažinti savo kūrybinius gebėjimus, būti atviram įvairioms saviraiškos formoms, išsakyti savo sumanymus, suprasti kūrybą kaip svarbią ir prasmingą veiklą), gebėjimų (orientuotis probleminėje situacijoje, išvelgti problemas, savarankiškai mąstyti, kelti naujas idėjas, rasti savitus, originalius sprendimo būdus, įgyvendinti kūrybines idėjas, įvertinti kaip	- Dalinasi žiniomis, idėjomis, patirtimi, derina asmeninius ir aplinkinių žmonių interesus, kritiškai vertina kūrybos kontekstą ir aplinkybes. - Kelia idėjas, naudoja vaizdus, analogijas, simbolius, metaforas. Kelia sudėtingas (prieštaringas, paradoksalias) idėjas ir galimus jų sprendimo būdus. - Pateikia idėjų ir sprendimų pasirinkimo argumentų, remiasi pagrįstumo, aktualumo, vertingumo kriterijais. - Tikslingai renkasi ir taiko veiklos priemones ir būdus, atsižvelgia į kūrybos paskirtį, etikos ir intelektualinės nuosavybės

pavyko įgyvendinimas); žinių ir supratimo (kaip vyksta kūrybinis procesas, kokie medijų meno kūrybiniai etapai, kokios raiškos priemonės yra tikslingos, techninių sprendimų pasirinkimą, resursų numatymą) indentifikavimo ir realizavimo. Medijų meno dalykas yra sukurtas, kad mokiniai galėtų realizuoti savo kūrybines galias – identifikuoti probleminius – kūrybinius klausimus, surinkti ir įvertinti reikalingą informaciją, kelti paradoksalias ir prieštaringas idėjas, numatyti ir pagrįsti kūrybinius sprendimus, įvertinti sėkmes, nesėkmes ir numatyti racionaliausius veikimo būdus. Kūrybiškumas medijų meno dalyke atsiskleidžia ir pristatant savo kūrybinius pasiekimus, apie juos diskutuojant ir juos reflektuojant.	normas. Laikosi kūrybinės veiklos susitarimų, tačiau juos vertina kritiškai, nebijo pasielgti savaip, nepažeidžia kitų interesų. • Tobulina darbą, plėtoja originalų kūrybos proceso ir jo rezultatų stilių. • Paaiškina savo kūrybos produkto ar sprendimo vertę ir vertę kitiems, atsižvelgia į dominančios kūrybos srities kontekstą, projektuoja asmeninį tobulėjimą ir profesinę ateitį. Kelia kūrybos prasmės bei vertingumo ir galimo vertingumo aplinkiniams klausimus.
Skaitmeninė Medijų meno pamokose mokiniai plečia savo skaitmeninę kompetenciją, pažįsta specifines medijų skaitmenines technologijas ir tiria jų taikymo audiovizualinei raiškai galimybes. Ugdomi saugaus ir mokinių sveikatą tausojančio darbo skaitmeniniais įrenginiais gebėjimai. Medijų meno pamokos mokiniams padeda suprasti mokslo ir meno vienovę, interpretuoti medijų meno formų daugiasluoksniškumą ir ugdyti holistinį pasaulio suvokimą.	• Sprendžia sudėtingas problemas, kurioms būdinga daug sąveikaujančių veiksmų, susijusių su skaitmeninės tapatybės valdymu ir žmonių internetinės reputacijos apsauga, siūlo naujų idėjų dėl skaitmeninio identiteto (tapatybės) procesų tobulesnio valdymo. • Priima sprendimus, kurie, naudojantis skaitmeninėmis technologijomis, padeda spręsti sudėtingas, nuo daugelio sąveikaujančių veiksmų priklausančias problemas, siūlo naujų idėjų kūrybiškam skaitmeninių technologijų naudojimui
Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos Drauge kurdami, analizuodami, diskutuodami, sprenddami kūrybines problemas mokiniai ugdomi bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimus. Dalindamiesi idėjomis, suvokimu mokiniai mokosi suprasti vienas kitą, diskutuoti, ieškoti kompromisų, lavinasi empatiją ir toleranciją. Medijų meno dalyko studijos plečia žmogaus socialumą, kultūros ir subkultūros vienovės suvokimą. Meninė savirefleksija, savo kūrybinių rezultatų pozicionavimas, medijų kūrinių analizė ir suvokimas,	• Analizuoja asmeninius, visuomenės sprendimus ir pateikia etinių argumentų. Analizuoja, kaip skirtingų visuomenių ir kultūrų normos daro įtaką jų narių sprendimams ir elgesiui. • Konstruktyviai rodo tvirtą būdą, priešinasi stereotipams ir išankstinėms nuomonėms. Atstovauja žmonėms, kurie prašo ir kuriems reikia pagalbos. Geba argumentuotai ir viešai išsakyti asmeninę nuomonę. • Motyvuoja save parengti ir įgyvendinti sunkumų ar (ir) iššūkių įveikimo planą. Vengia delsimo. Plėtoja pomėgius ir

lavina kultūrinius, socialinius, psichologinius (pavyzdžiui, identiteto formavimo) gebėjimus. Medijų kūryba veikia kaip asmenybės emocinės ir elgesio savireguliacijos būdas, nes dažnai medijų kūrinuose galima reflektuoti save - tokiu būdu demonstruojamos vertybinės nuostatos. Kurdami medijų meno kūrinius mokiniai mokosi pasiskirstyti, įgyvendinti prisiimtus vaidmenis ir suprasti prisiimtą atsakomybę. Mokiniai medijų meno dalyko metu ugdosi organizuotumo gebėjimus – iškelia tikslus, numato uždavinius, tikslingai numato ir parenka resursus, įgyvendina ir pristato savo kūrinius. Veiklos planavimas, sunkumų įveikimas, motyvuoja mokinius tobulėti rengiantis asmeninei ir būsimai profesinei veiklai. Medijų meno kūrimas moko mokinius atsakingai, tikslingai naudoti techninius ir programinius įrankius, suprasti jų teikiamą naudą ir keliamas rizikas. Medijų kūrinuose mokiniai susipažįsta su tinkama gyvensena, išmoksta valdyti sveikos gyvensenos rizikas.	prisiima vaidmenis, kurie stiprina sėkmę mokykloje ir prisideda prie gyvenimo gerovės. • Įsivertina konfliktų sprendimo įgūdžius, planuoja, kaip juos tobulinti. Naudojasi efektyvaus bendravimo įgūdžiais (kalbėjimu, klausymu(si), kūno kalba, gebėjimu suprasti ir gerbti kito požiūrį), konkrečiai išsako ketinimus, deramai įvertina galimą jų poveikį. • Savarankiškai arba bendradarbiaudamas tikslingai tiria, nustato, planuoja ir tenkina mokyklos bei vietos bendruomenės poreikius. Bendradarbiauja ir tikslingai tiria, nustato, planuoja visuomenės poreikius. Juos tenkina ir įsivertina.
---	--

Modulio idėjos ir turinio dermė su TUM pažangos plane įtvirtintomis nuostatomis:

Integruoto formaliojo STEAM ir kultūrinio ugdymo modulių programos, kuriamos 5-12 klasių mokiniams, atitinka Anykščių rajono savivaldybės TŪM pažangos plane (toliau – PP) numatytą siekį užtikrinti kokybišką ugdymą visiems savivaldybės mokiniams nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ir lankomos mokyklos. Integruoto formaliojo STEAM ir kultūrinio ugdymo modulių programos siejasi su PP tikslu tobulinti mokyklų veiklą keturiose prioritetinėse srityse – lyderystės veikiant, įtraukiojo ugdymo, kultūrinio ugdymo ir STEAM ugdymo. Integruoto formaliojo STEAM ir kultūrinio ugdymo modulių programų 5–12 kl. mokiniams įgyvendinimas padės spręsti sisteminio ir nuoseklaus integruoto ugdymo turinio trūkumo problemą, nors šiuo metu integruotas ugdymas vyksta, tačiau nepakankamai sistemingai. Modulio idėja atitinka TŪM PP numatytą siekį gerinti mokinių pasiekimus (ypač PUPP matematikos ir lietuvių kalbos rezultatus) per inovatyvius ugdymo metodus, kurie sujungia kultūrinio ir STEAM ugdymo elementus. Šiuo moduliui siekiama sukurti aktualų, patrauklų bei motyvuojantį pažinti, tyrinėti, kurti, analizuoti ugdymo turinį, integruojant skirtingus mokomuosius dalykus. Šis modulis pasitelkiant tinklaveiką bus įgyvendinamas visose Anykščių rajono bendrojo lavinimo mokyklose.

Modulio turinys

(temų ir uždavinių rašome tiek, kiek reikia pasiekti tikslui)

Uždaviniai (kaip daliniai rezultatai) *(rašome tiek uždavinių, kiek manome, kad reikia pasiekti numatytam rezultatui)	Sėkmės kriterijai (iš ko pamatysiu aš/vaikai pamatys, kad uždavinys pasiektas)	Valandos			Idėjos veikloms individualiai, grupei, klasei
		Kontakt.	Savaran-kiškas	Iš viso	
1 tema: Individas – grupė – bendruomenė: santykių anatomija Probleminis klausimas: „Sutarti įmanoma? Iš kur kyla įtampos, nesutarimai, konfliktai?“					
1.1. Analizuodami konfliktinės situacijos atveją, identifikuoja galimas individo buvimo/atsitraukimo grupėje ar bendruomenėje priežastis, veiksnius.	- Dalyvaudami diskusijoje „Kur ir kodėl įvyksta konfliktas tarp šių trijų visuomenės segmentų?“ pateikia patirtų ar pastebėtų situacijų pavyzdžių; - Nusako įtampų priežastis; - Aptaria galimus „susikalbėjimo“ būdus. - Argumentuoja bendruomenės ir individo susitikimo atvejus.	1		6 val.	1 veikla. Atvejų analizė ir diskusija „Kur ir kodėl įvyksta konfliktas tarp šių trijų visuomenės segmentų?“.
1.2. E. Kairytės dokumentinio filmo „Roberta“ atvejo analizės pagrindu identifikuoja individualumo ir bendruomeniškumo ryšių daugiavariantiškumą. Pateikia argumentus kaip medijų menas gali skatinti socialinius pokyčius.	- Identifikuoja Robertos individualumo siekį ir bendruomenės vaidmenį savęs paieškose; - Išskiria aspektus, kuriais Robertos istorija skatina susimąstyti apie savo ryšius su aplinkiniais; - Išskiria apibendrinamuosius filme aktualizuotus šiuolaikinės jaunimo kartos iššūkius ir gyvenimo būdą, susieja su savo patirtimi; - Pavyzdžiais iliustruoja savo bendraamžių individualumo siekio	1,50			2 veikla. E. Kairytės dokumentinio filmo „Roberta“ peržiūra ir analizė.

	raišką ir sankirtas su bendruomeniškumu; - Pateikia pavyzdžių kaip nuolatinis buvimas medijų akiratyje veikia žmogaus savivoką ir elgesį; - Pateikia argumentų kaip medijų menas prisideda prie individualizmo raidos šiuolaikinėje visuomenėje. - Įvardina kaip medijų menas gali veikti visuomenės požiūrį į tam tikrus socialinius klausimus.				
1.3. Pasirinktu būdu užfiksuoja ir išanalizuoja realios, Anykščiuose veikiančios, bendruomenės ar individo ir grupės bendrabūvio santykių pavyzdį, rezultatus pristato.	- Grupėje susitaria kokį atveją analizuos; - Pasirenka analizei reikiamus kriterijus; - Pasirenka atvejo analizės medijų meno formą: (interviu, foto, video, garso pasakojimas, tekstas); - Analizėje identifikuoja santykių sąryšingumą, užčiuopia konfliktą arba sudėrėjimą / pasirinktinai; - Fiksuoja pasirinktą situaciją; - Pasirinkto atvejo tyrimą pristato klasėje; - Reflektuoja įgytas patirtis.	1	2,50		3 veikla. Socialinis tyrimas „Bendrabūvis“.
2 tema: Medijų menas kaip tiltas: kuriame istorijas apie individą, grupę ir bendruomenę Probleminis klausimas: „Kaip audiovizualinis raštingumas padeda kurti kokybiškas istorijas?“					

2.1. Grupėse išanalizuoja ir palygina skirtingose medijų meno rūšyse pateikiamus socialinius ryšius ir tam naudojamas kino kalbos priemonės. Pritaiko audiovizualinio raštingumo žinias.	- Peržiūri skirtingus medijų meno pavyzdžius; - Pasirenka lyginimo pagrindą (koku aspektu lygins: ryšių patirtys, patiriamos įtampos, patiriami sugyvenimai ir pan.) ir kriterijus (priemonių poveikumas, muzika, garsas ir pan.). - Atranda panašumus ir skirtumus, padaro apibendrinančią išvadą. - Identifikuoja pagrindinius „kino kalbos“ elementus (filmo žinutė, scenarijus, kinematografinė kalba, garso įrašymas bei kūrimas, montažas, post produkcija.) - Apibūdina kino kalbos elementų paskirtį perteikiant filmo žinutę. - Pagrindžia autorių teisių laikymosi būtinybę.	1	1		1 veikla. Skirtingų medijų meno pavyzdžių peržiūra ir lyginamoji analizė.
2.2. Pagal pasirinktą potemę grupėse sukuria trumpametražio (iki 7 min) filmo apie <i>individo – grupės - bendruomenės ryšius</i> scenarijų ir jo realizavimo planuotę.	- Suburia komandas; - Grupėse pasirenka potemę pagal kurią kurs filmą; - Pasirenka filmo žanrą - Išsivardija pagrindinę filmo žinutę (ko siekiama šiuo filmu); - Apibrėžia pagrindinį filmo istorijos siužetą;	2	2		2 veikla. Pasiruošimas filmavimui: nuo žinutės iki kadruotės.

	- Sukuria scenarijų (nuoseklias tvarka išdėsto pagrindinius epizodus ir numato jų emocinius akcentus); - Pasirenka kinematografines priemones (kamera, mikrofonas, telefonas ir pan.); - Išsiginčija tinkamas audiovizualines priemones (spalvų paletę, apšvietimą, simbolius, kurie sustiprins pasakojimą); - Parengia filmavimo kadruotes ; - Sudaro filmo kūrimo planuotę (filmavimo grafiką ir galimų lokacijų sąrašą).				
3 tema: Kūrybinis procesas: judančių vaizdų technologijos padeda pasakoti aktualią istoriją Probleminis klausimas: „Kaip audiovizualinė kūryba padeda ugdyti(s) empatiją, tapti atviresniais?“					
3.1. Pagal parengtą scenarijų ir planuotę įgyvendina kūrybinį procesą - sukuria trumpametražį filmą.	- Patiria filmo kūrimo procesą; - Prisiima pareigybines atsakomybes; - Nufilmuoja filmą; - Įrašo garsą, pritaiko muzikinio kūrinio fragmentą; - Atlieka montažą; - Atlieka post produkciją; - Parengia titrus, jei reikia ir subtitrus.		5		1 veikla. Kino filmavimo laboratorija.
3.2. Pristato, argumentuoja sukurtus filmus. Reflektuoja patirtį.	- Klasėje surengia filmų peržiūras;	1			2 veikla. Sukurtų filmų peržiūra ir diskusija.

	- Analizuoja, kokią emociją filmas sukelia žiūrovams ir kokias diskusijas paskatino. - Kūrėjų komandos atsako į žiūrovams kylančius klausimus; - Sukuria ir pristato filmų plakatus. - Įvardina patirtis dirbant grupėse bei aptaria su žiūrovais jų pastebėjimus.				
Iš viso valandų:		7,5	10,5	18 val.	

Pasiekimų vertinimo kriterijai

Temos nr.	Uždavinio nr.	Galimi vertinimo kriterijai
1. Individo, grupės, bendruomenės pažinimas	1.1	- Aktyviai dalyvauja diskusijoje „Kur ir kodėl įvyksta konfliktas tarp šių trijų visuomenės segmentų?“; - Pateikia patirtų ar pastebėtų situacijų pavyzdžių, nusako įtampų priežastis; - Aptaria galimus „susikalbėjimo“ būdus.
	1.2	- Atidžiai dalyvauja E. Kairytės dokumentinio filmo „Roberta“ peržiūroje; - Išskiria apibendrinamuosius filme aktualizuotus šiuolaikinės jaunimo kartos iššūkius ir gyvenimo būdą, susieja su savo patirtimi; - Įvardina kaip medijų menas gali veikti visuomenės požiūrį į tam tikrus socialinius klausimus, o ypač kaip tyrinėja Individo, grupės ir bendruomenės santykių temą.
	1.3	- Pasirenka analizei reikiamus kriterijus; - Pasirenka atvejo analizės medijų meno formą: (interviu, foto, video, garso pasakojimas, tekstas);

		- Analizėje identifikuoja santykių sąryšingumą, užčiuopia konfliktą arba sudėrėjimą / pasirinktinai; - Pasirinkto atvejo tyrimą pristato klasėje;
2. Medijų kultūra: nuo medijų meno pažinimo iki medijų produkcijos- pasitelkiame atskleisti individo, grupės ir bendruomenės ryšius.	2.2	- Peržiūri skirtingus medijų meno pavyzdžius; - Pasirenka lyginimo pagrindą (koku aspektu lygins: ryšių patirtys, patiriamos įtampos, patiriami sugyvenimai ir pan.) ir kriterijus (priemonių poveikumas, muzika, garsas ir pan.). - Identifikuoja pagrindinius „kino kalbos“ elementus (filmo žinutė, scenarijus, kinematografinė kalba, garso įrašymas bei kūrimas, montažas, post produkcija.)
	2.3	- Įsivardija pagrindinę filmo žinutę; - Apibrėžia pagrindinį filmo istorijos siužetą; - Sukuria scenarijų; - Parengia filmavimo kadruotes;
3. Kūrybinis procesas: judančių vaizdų technologijos padeda pasakoti aktualią istoriją	3.1.	- Sąmoningai ir tikslingai įsitraukia į filmo kūrimo procesą; - Įgyvendina visus filmo kūrimo etapus: idėja, scenarijus, filmavimas, garso kūrimas, montažas, postprodukcija. - Mėgaujasi kūrybiniu procesu.
	3.2.	- Klasėje surengia filmų peržiūras; - Įvardina patirtis dirbant grupėse bei aptaria su žiūrovais jų pastebėjimus. - Įsivertina ar sukurtas filmas atsako į pasirinktą temą; - Įsivertina ar pasirinktos tikslingos audiovizualinės raiškos priemonės; - Identifikuoja ar filmas paveikus, kūrybiškas, etiškas, nėra autorių teisių pažeidimų.

Bendros rekomendacijos ir pastebėjimai vertinimui.

Pasiekimų vertinimui išskiriami rekomenduojami vertinimui kriterijai. Jų raiškos lygiai nenurodomi: tuo siekiama išvengti apribojimų, kurie gali atsirasti mokytojams konkretinantis veiklas pagal mokinių esamas mokymosi patirties skirtybes, mokytojų užmanymą aktualizuoti lygiagrečiai pasireiškiančius pasiekimus kaip esminius ir pan.

Moduliui realizuoti naudojama edukacinė aplinka (kur vyksta), medžiagos, priemonės

Temos numeris	Erdvė, priemonės, medžiagos
1	Tinkamos erdvės, kuriose galima kokybiškai žiūrėti medijų meno (kino) pavyzdžius. Užtamsintos klasės, bibliotekų skaityklos, kupolas. Reikalinga kokybiškos (aukštos raiškos) multimedija projektorius, kompiuteris, garso kolonėlės. Mobilieji telefonai atlikti tyrimo užduočiai.
2	Tinkamos erdvės, kuriose galima kokybiškai žiūrėti medijų meno (kino) pavyzdžius. Užtamsintos klasės, bibliotekų skaityklos, kupolas. Reikalinga kokybiškos (aukštos raiškos) multimedija projektorius, kompiuteris, garso kolonėlės. Mobilūs stalai ir kėdės darbui grupėse. Kanceliarinės priemonės.
3	Tinkamos erdvės, kuriose galima kokybiškai žiūrėti medijų meno (kino) pavyzdžius. Užtamsintos klasės, bibliotekų skaityklos, kupolas. Reikalinga kokybiškos (aukštos raiškos) multimedija projektorius, kompiuteris, garso kolonėlės. Filmų kūrimo procesui reikalinga technika pagal mokykloje turimus resursus: - Filmuoti, įrašyti garsą bei montuoti mobiliaisiais telefonais, tinkamiausia HD vaizdo raiška; - Filmuojantis fotoaparatas, trikojis (štatyvas), objektyvas; filmavimo kamera, garso įrašymo įranga (bumas, recorderis, ausinės ir kt.) - Rekomenduojama filmus montuoti su nemokama legalia Da Vinči Resolve montažo programa.

TEMOMS REALIZUOTI REIKŠMINGA INFORMACIJA

1 tema: Individas – grupė – bendruomenė: santykių anatomija
Probleminis klausimas: „Sutarti įmanoma? Iš kur kyla įtampas, nesutarimai, konfliktai?“

1 veikla. Atvejų analizė ir diskusija „Kur ir kodėl įvyksta konfliktas tarp šių trijų visuomenės segmentų?“

Tikslas - analizuojant atvejus ir diskutuojant sukuriami mokiniams galimybė gilintis į socialinius santykius *individas-grupė-bendruomenė*, suprasti kylančių įtampų, konfliktų priežastis ir apsvarstyti galimus sprendimus. Šis metodas leidžia mokiniams pasitelkti analitinį mąstymą, empatišką požiūrį ir kritinį vertinimą. Tokiu būdu atvejų analizė ir diskusija taps ne tik edukacine patirtimi, bet ir praktiniu įrankiu, kaip suprasti ir spręsti konfliktus įvairiuose visuomenės segmentuose.

Veiklos struktūra ir organizavimas

1. Įžanga (5 min.)

- Mokytojas pristato **probleminį klausimą**: „Kur ir kodėl įvyksta konfliktas tarp šių trijų visuomenės segmentų?“ ir apžvelgia, kas sudaro individo, grupės ir bendruomenės santykius.
- Mokytojas paaiškina, kad mokiniai tam, kad geriau suprastų konfliktų kilmę, jų sprendimus ar galimas prevencines priemones, tyrinės realius atvejus (filmuotus ar rašytinius?).

2. Atvejo paruošimas (10 min.)

Pasirenkami 3–4 skirtingi konfliktų atvejai, kuriuose dalyvauja individas, grupė ir bendruomenė. Atvejus pasiūlo veikloje dalyvaujantys mokiniai. Atvejai gali būti tiek tikri (istoriniai ar aktualūs socialiniai įvykiai), tiek sukurti (hipotetiniai scenarijai). Rekomenduojama analizuoti realius atvejus, kurių bent dalis, būtų artima to amžiaus patirtims.. Žemiau pateikiami keli pavyzdžiai:

- **Individo konfliktas su grupe:** Paauglys nori būti savimi, tačiau grupė jį stumia prisitaikyti prie jų normų, dėl ko kyla nesutarimai.
- **Grupės konfliktas su bendruomene:** Tam tikra subkultūra (būdinga jų patirčiai) nori išreikšti savo vertybes, tačiau bendruomenė jas laiko pavojingomis.
- **Individo konfliktas su bendruomene:** Asmuo, kurio požiūris skiriasi nuo bendruomenės nuostatų, patiria atstūmimą arba priešišumą.

3. Atvejo analizė grupėse (apie 15 min.)

Mokiniai suskirstomi į mažas grupes (3–4 žmonės). Kiekviena grupė gauna po vieną atvejį ir turi:

- **Apžvelgti konflikto situaciją:** kas jame dalyvauja ir kokie yra kiekvieno dalyvaujančio motyvai.
- **Ivardyti konfliktų priežastis:** kas paskatino konfliktą tarp pusių (individo, grupės ir bendruomenės)?
- **Identifikuoti sprendimo galimybes:** kaip būtų galima išspręsti šį konfliktą? Ar įmanoma pasiekti kompromisą?
- **Numatyti pasekmes:** kokios gali būti ilgalaikės pasekmės, jei konfliktas nebus išspręstas? Kaip tai paveiks individo, grupės ir bendruomenės santykius?
- **Pasiūlyti galimas konflikto prevencijos priemones:** kokie ankstyvi ženklai rodė bręstantį konfliktą ir kokia komunikacija būtų leidusi jo išvengti?

Pastebėjimas. Galima mokinių grupėms parengti korteles, kuriose būtų nurodyti analizės aspektai.

4. Grupių pristatymai (apie 10 min.)

Kiekviena grupė pristato savo atvejį ir išvadas kitiems. Pristatymas turėtų apimti:

- Konflikto aprašymą,
- Analizuotas priežastis ir pasekmes,
- Galimus sprendimus ir siūlomus veiksmus.
- Galimas prevencines priemones.

Pastebėjimas. Galima po kiekvienos grupės pristatymo pritaikyti „**Kritinio klausimo**“ **metodą**: po kiekvieno pristatymo kiekviena komanda užrašo po **kritinį klausimą** (pavyzdžiui, „Ar įmanoma išvengti tokių konfliktų? Kokių veiksmų reikia? Kaip atpažinti bręstančio konflikto ženklus? Kokia komunikacija turi būti, kad išvengti konflikto ir pan.“), kuriuos vėliau diskusijos metu visi kartu aptars.

5. Diskusija su klase (15 min.)

Po grupių pristatymo mokytojas moderuoja bendrą diskusiją. Galimos įvairios šios diskusijos įgyvendinimo strategijos:

1. Kryžminė ugnis: teiginys – kontra argumentas.
2. Provokuojantys auditoriją klausimai.
3. Patirtiniai pokalbiai.
4. Debatai.

Klausimai diskusijai:

- Kodėl tokie konfliktai kyla tarp individo, grupės ir bendruomenės?
- Kokios yra dažniausiai pasitaikančios priežastys, sukeliančios įtampas tarp šių segmentų?

- Kokie ankstyvi ženklai rodo, kad bręsta konfliktas ir kaip juos atpažinti?
- Ar visada konfliktai turi neigiamas pasekmes, ar kartais jie gali skatinti pokyčius ir augimą?
- Kaip socialiniai segmentai (individas, grupės ir bendruomenės) gali įtakoti konflikto sprendimą?

6. Refleksija (apie 10 min.)

Refleksija gali būti atliekama raštu arba žodžiu, priklausomai nuo klasės atmosferos ir laiko.

Mokiniai apmąsto patirtį ir ją reflektuoja: „Kaip ši analizė padėjo man geriau suprasti socialinius santykius ir konfliktų sprendimo galimybes?“

Vertinant diskusijas svarbu atkreipti dėmesį į tai, kaip grupė analizavo konfliktą ir kiek jų pateikti sprendimai buvo originalūs, argumentuoti; kaip veiksmingai grupė dirbo kartu ir dalijosi atsakomybėmis, ar pastebėjo tik paviršutiniškas priežastis, ar savo apmąstymuose palietė emocinius, socialinius ir kultūrinius aspektus.

2 veikla. E. Kairytės dokumentinio filmo „Roberta“ peržiūra ir analizė

Tikslas - filmo peržiūra ir analize siekiama dvejopo tikslo: pirma, giliau suprasti socialinius santykius *individo-grupės-bendruomenės sąveikos* kontekste, bei pažinti kino kalbos priemones, kurios padeda perteikti šiuos santykius ir jų dinamiką. Tokia prieiga leidžia mokiniams ne tik patraukliu būdu analizuoti socialinius santykius, bet ir suprasti, kaip kinematografiniai sprendimai (kamerų darbai, apšvietimas, spalvų paletė, kadru kompozicija ir montažas) padeda išryškinti individo ir grupės konfliktus, socialines normas bei emocines būsenas, formuojančias veikėjų tarpusavio santykius ir jų vietą visuomenėje.

Veiklos struktūra ir organizavimas

1. Dokumentinio filmo „Roberta“ pristatymas (10 min)

Straipsniai apie filmą, padėsiantys mokytojų pasirengti pristatymui:

- <https://www.lrt.lt/naujienos/kultura/12/2131294/debiutini-filma-roberta-pristatanti-rezisiere-elena-kairyte-labiausiai-traukia-kitoniski-zmones-autentiski-savo-tikrumu?srsId=AfmBOooMgcv-pt-8bqjuWuHGO3ftq8jDTAAQ8I2YeIzwOytxr0BtLKY8>
- <https://www.15min.lt/kultura/naujiena/kinas/filmo-roberta-heroje-nuo-25-eriu-tampi-biski-nuobodus-4-2151276>
- https://www.lrt.lt/naujienos/kultura/12/2148144/monika-gimbutaite-pokyciai-visai-i-gera-bet-sudini-dokumentinio-filmo-roberta-recenzija?srsId=AfmBOooxZF7zTASvukNMSdylM9vJhJmL6jePZAdqtjJ_IUQCDJdYw_Eb

1. Dokumentinio filmo „Roberta“ peržiūra (53 min)

2. Atvejo analizė grupėse (kiekviena grupė gauna po 1 klausimą apie socialinius ryšius ir jį aptaria grupėje) (10 min)

Galimi klausimai aptarimui:

1. Koks Robertos santykis su savimi, kitais, pasauliu?
2. Ar teko patirti panašius išgyvenimus kaip Robertai? Kaip jautėtės ir ko tikėjotės?
3. Kokias individo ir bendruomenės sąveikos/ ne sąveikos momentus aktualizuoja šis filmas?
4. Kaip manote, kokios jauno žmogaus ir socialinio nesusikalbėjimo priežastys perteiktos šiame filme?
5. Kaip kinta Robertos gyvenimas, jos pasaulėžiūra bei jos santykiai su aplinka?
6. Pagrįskite ar paneikite – Roberta atspindi tik siauro jaunimo rato problemas, ar tos problemos yra universalios?
7. Savęs paieškos filme „Roberta“. Kokią sceną norėtumėte aktualizuoti? Kodėl?

3. Kinematografinių priemonių analizė.

Grupelėse mokiniai išsitraukia filmo kadrus su svarbiomis scenomis ir tarpusavyje išdiskutuoja ir pristato kitiems „Kokios filmo kinematografinės priemonės padeda perteikti tos scenos įtaigumą?“ (10 min)

4. **Pristatymas.** Grupių kadrų pristatymas visai klasei, bendrų grupės argumentų pateikimas (17 min)

5. **Refleksija**

„Kinematografija perteiktos istorijos mums svarbios, padeda suprasti kitus bendruomenės narius? Ar bereikšmės?“ (10 min)

3 veikla. Socialinis tyrimas „Bendrabūvis“.

Tikslas – pasitelkiant socialinį tyrimą kaip bendruomenės tyrinėjimo būdą, atlikti realių Anykščiuose veikiančių bendruomenių ar individo ir grupės bendrabūvio santykių analizę. Pasirinkta medijų meno forma užfiksuoti ir įvertinti šiuos santykius kaip galimą sugyvenimo ar nesugyvenimo pavyzdį. Šiuo būdu mokiniai praktinėje veikloje taiko medijų meno formas ir galimybes, kurdami analizuojantį turinį bei ugdydami kūrybiškumo, komunikavimo ir socialines-emocines kompetencijas.

Veiklos struktūra ir organizavimas

1. Socialinio tyrimo „Bendrabūvis“ – praktinės veiklos pristatymas.
2. Kūrybinių grupių suformavimas.
3. Kontrolinių klausimų, padėsiančių tyrinėti bendruomenę, aptarimas.
4. Socialinio tyrimo fiksavimas pasirinkta medijų meno forma/ pasiruošimas (interviu, radijo dokumentika, fotografijų ciklas ir kt.)
5. Susitikimas su pasirinktų tyrinėti bendruomenių atstovais.
6. Parengtos medžiagos redagavimas bei paruošimas pristatymui.
7. Socialinio tyrimo „Bendrabūvis“ pristatymas.

8. Refleksija „Kūrybinio proceso patirtys“.

2 tema: Medijų menas kaip tiltas: kuriame istorijas apie individą, grupę ir bendruomenę
Probleminis klausimas: „Kaip audiovizualinis raštingumas padeda kurti kokybiškas istorijas?“

1 veikla. Skirtingų medijų meno pavyzdžių peržiūra ir lyginamoji analizė

Tikslas - grupėse išanalizuoti ir palyginti skirtingose medijų meno rūšyse pateikiamus socialinius ryšių pavyzdžius ir tam naudojamas kino kalbos priemonės. Pritaikyti audiovizualinio raštingumo žinias.

Veiklos struktūra ir organizavimas:

Rekomenduojama naudotis <https://menoavilys.org/edukaciniu-metodu-baze/>

1. Pateiktais medijų meno pavyzdžiais atpažinti, aptarti ir analizuoti formas ir būdus temai atskleisti:

- Socialinė reklama:

1. <https://www.15min.lt/naujiena/laisvalaikis/ivairenybes/20-ispudingu-socialiniu-reklamu-kurios-privercia-sustoti-ir-pagalvoti-61-500376>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=3PSnQ5sUZLs>
3. <https://www.bernardinai.lt/2014-11-22-sokiruojanti-socialine-reklama-kaip-ji-mus-veikia/>
4. „Visos teisės visiems“ – žmogaus teisių kampanija.
5. „Nėra vietos diskriminacijai“ - žmogaus teisių kampanija.
6. „Lietuvos jaunimo sveikata“ – psichikos sveikatos kampanija.

7. „Draugiškas vairavimas“ – eismo saugumo kampanija

- YouTube medžiaga:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=15EGzRnpPZY>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=vIkaA1fecIY>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=BOMAbCDeOV8>

- Sociologiniai filmų pavyzdžiai – „Parasite“ (2019), rež. Bong Joon-ho (Pietų Korėja).

- Galimi ir kiti mokytojo parinkti pavyzdžiai;

2. Matytų pavyzdžių analizė, pagrindinių elementų identifikavimas, temos atskleidimas, kinematografinių priemonių analizavimas.

3. Diskusija tema „Ar medijų meno formos skatina suprasti, ieškoti sąlyčio taškų, ugdo empatiją?“

4. Refleksija.

2 veikla. Pasiruošimas filmavimui: nuo žinutės iki kadruotės

Tikslas – patirti filmo kūrimo pasiruošimo etapą – nuo idėjos ir žinutės išsigryninimo iki scenarijaus kūrimo ir kadruotės parengimo – ugdant mokinių kūrybiškumą, gebėjimą vizualiai pasakoti istoriją bei praktinius įgūdžius, leidžiančius savarankiškai sukurti ir pristatyti baigtą kadruotę. Ypatingas dėmesys skirtinas temos atskleidimui, tinkamos kinematografinės formos pasirinkimui, bei filmavimo proceso pasiruošimui.

1. Įžanga. Mokytoja paaiškina šios veiklos veiksmų planą ir visus etapus. Susiskirto į grupes.
2. Pasitelkiamas „Minčių lietus“ būsimio filmo temai „Individas, grupė, bendruomenė – tyrinėti sociumą ir save“ atskleisti;
3. Pasirenkama potėmė filmų kūrimui:

- **Esu subkultūros atstovas;**

- **Save tapatinu su ...;**
- **Kartų nesusikalbėjimas;**
- **Jaučiuosi kitokiu, nesuprastu?;**
- **Kai pasaulis į mane žiūri nedraugiškai;**
- **Jaučiu priešpriešą viskam, kas mane supa;**
- **Kuo aš ir mano draugai galime praturtinti savo miesto bendruomenę?**
- **Lengviau atsitraukti negu atsitraukti ir spręsti;**
- **Bijau, kad žmonės mane vertina;**
- **Šioje žmonių grupėje esu priimtas;**
- **Siekiu sugyvenimo su savimi, šeima ir grupe;**
- **Mokinių išdiskutuota ir atitinkanti temą interpretacija.**

5. Diskutuoja ir priima kūrybinius sprendimus grupėse;

Metodas: „Idėjų ugdymas ir scenarijaus kūrimas grupėse“ – šis metodas leidžia lavinti komandinį darbą ir kūrybiškumą, kad mokiniai jaustųsi įsitraukę į visus procesus nuo pradžios iki pabaigos.

6. Užfiksuoja scenarijų raštu arba Moodboard'u;

7. Pasirenka personažus, aktorius ar filmo pašnekovus;

8. Planuotę pasižymi mobiliuose telefonuose;

9. Pasitiktina kinematografinės techninės priemonės;

10. Nusimato lokacijas;

11. Įsivertina rizikas.

3 tema: Kūrybinis procesas: judančių vaizdų technologijos padeda pasakoti aktualią istoriją

Probleminis klausimas: „Kaip audiovizualinė kūryba padeda ugdyti(s) empatiją, tapti atviresniais?“

1 veikla. Kino filmavimo laboratorija

Tikslas - suteikti mokiniams galimybę praktiškai įgyvendinti kino kūrimo procesą savo kūrybinėms idėjoms atskleisti. Panaudoti filmavimo technikas ir technologijas, lavinti kritinį mąstymą ir kūrybiškumą bei skatinti jaunų kūrėjų domėjimąsi kino industrija. Atrasti kino kūrimo meną per praktiškas užduotis, lavinti komandinio darbo ir problemų sprendimo įgūdžius bei suteikti žinių apie kino industrijos technologijas ir kūrybinius procesus.

Veiklos struktūra ir organizavimas:

Metodas: „Praktinis mokymas per veiklą“ – šiame etape mokiniai įgyja praktinių įgūdžių, nes dirba su tikru įrenginiu ir filmuojančia technika.

Veikla vyksta pagal iš anksto numatytus scenarijaus reikalavimus.

1. Pareigybių pagrindu organizuoja kūrybinį procesą;
2. Patiria filmo kūrimo procesą;
3. Prisiima pareigybines atsakomybes;
4. Nufilmuoja filmą;
5. Įrašo garsą, pritaiko muzikinio kūrinio fragmentą;

Metodas: „Praktinis darbas su technologijomis“ – mokiniai dirba su filmavimo ir montavimo programomis, pasitelkdami praktinius įgūdžius ir kūrybinį mąstymą, siekdami įgyvendinti savo viziją.

6. Atlieka montažą, nemokama, legalia Da Vinci Resolve montažo programa;
7. Atlieka post produkciją;
8. Parengia titrus, jei reikia ir subtitrus
9. Laikosi planuotės;
10. Bendradarbiauja bei tariasi grupėse;
11. Mėgaujasi procesu.

2 veikla. Sukurtų filmų peržiūra ir diskusija

Tikslas – sukurtų filmų, atskleidžiančių individo, grupės ir bendruomenės santykių daugiavariantiškumą, pristatymas auditorijai bei refleksiją apie kūrybinį procesą ir pasiektą rezultatą. Refleksijoje atkreipti dėmesį į tai, kaip efektyviai perteikiamas pagrindinis tematinių grupių ryšys, kokią žinutę perteikia filmai, ir kaip techniniai sprendimai (pvz., vaizdas, garsas, montažas) prisideda prie turinio perteikimo.

Veiklos struktūra ir organizavimas

i. Įžanga

- **Tikslų pristatymas:** Paaiškinkite veiklos tikslus ir ką tiksliai tikėtės, kad dalyviai pateiktų. Pabrėžkite, kad ši veikla siekia suprasti, kaip filmai atskleidžia santykius tarp individo, grupės ir bendruomenės, ir kaip techniniai sprendimai prisideda prie turinio perteikimo.

- **Pateikite filmo apžvalgą:** Prieš pradėdant peržiūrą, pateikite trumpą informaciją apie pasirinktus filmus (apie režisierių, siužetą, pagrindines temas, galimus techninius sprendimus). Tai padės dalyviams įsijausti į filmą ir paruošti juos refleksijai.

2. Filmų peržiūra

- Pristatomi visi grupių sukurti filmai, kurie atskleidžia santykius tarp individo, grupės ir bendruomenės, bei leidžia analizuoti skirtingas temas, tokių kaip: identitetas, socialinė integracija, įvairovė, konfliktai ir bendradarbiavimas.
- Būtina užtikrinti, kad peržiūra vyktų nepertraukiant.

3. Diskusija

- **Filmo turinio aptarimas:** Pasibaigus peržiūrai, dalyviai kviečiami pasidalinti savo įspūdžiais apie filmą, kylančius klausimus ir interpretacijas.
- **Tematinių grupių ryšys:** Diskutuokite apie tai, kaip kiekvienas filmas perteikia santykius tarp individo, grupės ir bendruomenės. Kokie socialiniai, kultūriniai ar emociniai aspektai buvo išryškinti ir kokią poveikį jie daro pagrindiniams veikėjams?
- **Techniniai sprendimai:** Aptarkite, kaip vaizdas, garsas, montažas ir kiti techniniai elementai padeda perteikti filmo žinutę. Pavyzdžiui, kaip apšvietimas ar kamera perteikia emocijas, kaip garsas kuria atmosferą, kokie montažo sprendimai padeda sukurti tam tikrą poveikį ar įtampą.
- **Kūrybinis procesas:** Skatinkite dalyvius reflektuoti apie tai, kaip, jų nuomone, kūrėjai pasirinko tam tikrus techninius sprendimus ir kokią žinutę jie norėjo perduoti.

4. Refleksija ir užbaigimas

Asmeninė refleksija: Paprašykite dalyvių užrašyti savo mintis apie tai, ką sužinojo apie filmo kūrimo procesą ir kaip temų analizė galėtų būti taikoma jų pačių kūrybinėje veikloje ar kasdieniniame gyvenime. Dėmesys kiekvieno grupės nario įsitraukimui bei individualiai patirčiai.

Grupinė diskusija: Užbaikite veiklą bendrąja diskusija, kur dalyviai gali pasidalinti savo asmeninėmis refleksijomis, nuomonėmis apie filmo kūrimo sprendimus ir aptarti, kokį poveikį šie filmai galėjo turėti jų požiūriui į bendruomenės santykius.

PATARIMAS. Galimų naudoti resursų/ šaltinių sąrašas:

Šią temą nagrinėja šie filmai. Galima rinktis vietoje E. Kairytės dokumentinio filmo „Roberta“.

- **Roberta** (Skalvijos virtuali salė): <https://mokausiiskino.lt/filmas/roberta>
- **Žmogus be praeities (CINED):** <https://cined.eu/movies/6081588be3f2e25594cf9451>
- **Aš niekada neverkiu** (Skalvijos virtuali salė): <https://mokausiiskino.lt/filmas/as-niekada-neverkiu/>
- **Poetas** (Skalvijos virtuali salė): <https://mokausiiskino.lt/filmas/poetas/>
- **Interesų zona** (Skalvijos virtuali salė): <https://mokausiiskino.lt/filmas/interesu-zona/>
- **Žaidimų aikštelė** (Skalvijos virtuali salė): <https://mokausiiskino.lt/filmas/zaidimu-aikstele/>
- **Laimingiausia pasaulyje mergina (CINED):** <https://cined.eu/movies/608157f2e3f2e25594cf943b>
- **Paskutinė atostogų diena (KEUB):** <https://www.keub.lt/filmas/paskutine-atostogu-diena-53>
- **Gražuolė (KEUB):** <https://www.keub.lt/filmas/grazuole-54>
- **Postas (CINED):** <https://cined.eu/movies/608142a8e3f2e25594cf9353>
- **Srbenka (CINED)** (nėra lt subtitrų - galėtume parengti, bet po mėnesio): <https://cined.eu/movies/64f06ecb675029001133b40c>

